Total No. of Printed Pages-6

4 SEM TDC GESN (CBCS) 4

2024

(May/June)

SANSKRIT (Generic Elective)

Paper : GE-4

(Indian Aesthetics)

Full Marks : 80 Pass Marks : 32

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

SECTION-A

[Aesthetics (Saundaryaśāstra), its Nature and Components]

(Marks : 15)

1. Give very short answers of the following questions: 1×2=2

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Write the equivalent word of 'beauty'.
 'সৌন্দৰ্য'ৰ এটা সমাৰ্থক শব্দ লিখা।

24P/1331

(Turn Over)

- (b) Derive the word 'सौन्दर्य'.
   'সৌন্দৰ্য' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তি লিখা।
- Write a brief note on nature of beauty.
   সৌন্দর্যব স্থকপ সম্পর্কে চমু টোকা লিখা।
- Write a short note on any one of the following : তলৰ যি কোনো এটাৰ চমু টোকা লিখা :

Lāvaņya; Cāruta; Vicchitti; Śrī.

4. Mention the idea of beauty (सौन्दर्य) either Kälidāsa or Māgha.

'সৌন্দৰ্য' সম্পৰ্কে কালিদাস নাইবা মাঘৰ ধাৰণাটো উল্লেখ কৰা ।

SECTION—B [Aesthetics Experience (Rasa) and its Process] (Marks : 25)

- 5. Give very short answers of the following questions : 1×3=3 তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :
  - (a) How many Chapters are there in the 'साहित्यदर्पण'? 'সাহিত্যদর্পণ'ত কেইটা অধ্যায় আছে?

(b) ''न हि रसादते कचिदर्थः प्रवर्त्तते''

- Who said this line? এই বাক্যশাৰী কোনে কৈছিল?
- (c) What is the root cause of sentiment (रस)? ৰসৰ মূল কাৰণটো কি?
- 6. Write short notes on any three of the following : $4 \times 3 = 12$

তলত দিয়া যি কোনো তিনিটাৰ চমু টোকা লিখা :

- (a) Sättvikabhäva (सात्त्विकभाव)
- (b) Sahrdaya (सहृदय)
- (c) Sāmājika (सामाजिक)
- (d) Vibhāva (विभाव)
- (e) Bhāva (भाव)
- 7. (a) Write the definition of sentiment (रस)
   according to Viswanātha Kavirāja.
   3

   বিশ্বনাথ কবিৰাজৰ মতে ৰসৰ সংজ্ঞাটো লিখা।
  - (b) How many types of रसs according to विश्वनाथ करिवाज? বিশ্বনাথ কবিৰাজৰ মতে ৰস কেইপ্ৰকাৰ ?

24P/1331

(Continued)

4

4

5

24P/1331

(Turn Over)

1

Write a brief note about 'अलौकिकता'.
 'অলৌকিকতা' সম্পর্কে এটা চমু টোকা লিখা।

SECTION—C [Aesthetics Elements (Saundaryatattva)]

(Marks: 20)

- 9. Give very short answers of the following questions : 1×4=4 তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :
  - (a) ''হাৰুবাৰ্খী মहितौ काव्यम्''
     Who defined thus a Kävya?
     কোনে কাব্যৰ সংজ্ঞা এনেদৰে দিছে?
  - (b) Who is the founder of 'औचित्य' theory in Indian poetics? ভাৰতীয় কাব্যতত্ত্বত 'উচিত্য' তত্ত্বৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন ?
  - (c) Who propounded the ध्वनि theory?
     ধ্বনি তত্ত্বৰ প্ৰৱৰ্তক কোন ?
  - (d) Write the name of the commentary on the 'ध्वन्यालोक'?

'ধ্বন্যালোক'ৰ ওপৰত লিখা টীকাটোৰ নাম লিখা।

10. Write an exhaustive note on any one of the 10 following : তলৰ যি কোনো এটাৰ বিশদ টোকা লিখা : (a) रीति (b) औचित्य (c) ध्वनि 11. (a) What are the main two divisions of ध्वनि? 2 ধ্বনিৰ মূল ভাগ দুটা কি কি ? (b) What are the main aesthetic elements of a 4 Kāvya? কাব্যৰ মূল নন্দনতাত্ত্বিক উপাদানসমূহ কি কি ? SECTION-D (Prominent Thinkers of Aesthetics (Marks : 20) 12. Give very short answers of the following $1 \times 3 = 3$ questions : তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া : (a) Who is the author of the 'नाट्यशाख'? 'নাট্যশাস্ত্ৰ'ৰ ৰচক কোন ? (Turn Over)

24P/1331

(Continued)

6

24P/1331

(6)

(b) Who is known as 'पण्डितराज' in Sanskrit Rhetorics.

সংস্কৃত অলংকাৰশাস্ত্ৰত 'পণ্ডিতৰাজ' বুলি কোন পৰিচিত ? Who defines Ka

- (c) Who defines Kāvya as 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्'? 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्' तूलि कात्राब সংख्डा क्लात्न मिष्टि?
- 13. Explain in short any one of the following statements:

তলৰ যি কোনো এটা উক্তি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা :

(a) रीतिरात्मा काव्यस्य।

- (b) [,] औचित्यं रससिद्धस्य स्थिरं काव्यस्य जीवितम्।
- (c) शब्दार्थी सहितौ काव्यम्।
- 14. Write an exhaustive note on any one of the following on his contribution to the field of Sanskrit Rhetorics :
   12

   সংস্ফৃত অলংকাৰশাস্ত্ৰলৈ বৰঙণি আগবঢ়োৱা তলত দিয়া যি কোনো এগৰাকীৰ বিষয়ে এটা বিশদ টোকা লিখা :
   12

(a) Bharata (भरत)

(b) Vamana (वामन)

- (c) Abhinabagupta (अभिनवगुप्त)
- (d) Viswanātha Kavirāja (विश्वनाथ कविराज)

***

24P-300/1331

4 SEM TDC GESN (CBCS) 4

5